

Nefndarsvið Alþingis
Kirkjustræti
101 Reykjavík

UMHVERFIS- OG
AUÐLINDARÁÐUNEYTIÐ

Skuggasundi 1 101 Reykjavík
sími: 545 8600 postur@uar.is
umhverfisraduneyti.is

Reykjavík 15. desember 2016
Tilv.: UMH16120075/

Ráðuneytið vísar til frumvarps til laga um breytingu á lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins, nr. 1/1997, með síðari breytingum (breyting á A-deild sjóðsins). Frumvarp þetta er nú endurflutt á 146. löggjafarþingi 2016-2017 og er til umfjöllunar í efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis (6. mál).

Tilgangur umrædds frumvarps er að jafna réttindi launþega á opinberum og almennum vinnumarkaði og er þar gert ráð fyrir að lagaákvæði um A-deild LSR verði að meginstefnu til felld brott og að deildin verði starfrækt á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Með því er horfið frá því að kveða á um föst réttindi sjóðsfélaga á grundvelli breytilegs iðgjalds í lögum.

Erindi ráðuneytisins varðar þau áhrif sem 8. mgr. b-liðar 7. gr. frumvarpsins, verði það að lögum, mun hafa áhrif á starfsemi og fjárhag Íslenskra orkurannsóknna (ÍSOR), sem er ein af stofnunum ráðuneytisins. ÍSOR er sú eina af rannsóknastofnunum ríkisins sem er á B-hluta formi. ÍSOR fær því ekki bein ríkisframlög líkt og aðrar rannsóknarstofnanir ríkisins heldur byggja tekjur stofnunarinnar á samningum við ríkið og aðra aðila á samkeppnisgrundvelli. Stofnunin hefur þá ekki verið rekin með hagnaði og byggir gjaldskrá ÍSOR á kostnaðargrunni þar sem ekki hefur verið tekið tillit til ófyrirséðra útgjalda eins og felast í umræddu frumvarpi.

Framangreint ákvæði b-liðar 7. gr. frumvarpsins mælir fyrir um bráðabirgðaákvæði sem gerir ráð fyrir að ríkissjóður leggi LSR til fjárframlag til að mæta því að breyting úr jafnri ávinnslu réttinda í aldurstengda ávinnslu, ásamt hækkun lífeyristökualdurs úr 65 í 67 ár, veldur skerðingu réttinda sem er háð aldri sjóðsfélaga. Nánar tiltekið er um að ræða 8. mgr. b-liðar 7. gr. þar sem lagt er til að launagreiðendum, sem ekki eru einkanlega fjármagnaðir með skatttekjum, lögbundnum þjónustutekjum eða framlögum, sé skylt að greiða ríkissjóði til baka þann hluta af framlagi því sem ríkissjóður greiðir og fer til þess að greiða lífeyrisauka starfsmanna þessara launagreiðenda, sbr. 4. mgr. Er lagt til að það verði gert á þann hátt að þessir launagreiðendur greiði sérstakt iðgjald sem standa skuli undir lífeyrisauka starfsmannanna. Hvað varðar ríkisaðila í B- og C-hluta ríkisreiknings er gert ráð fyrir því að þeir endurgreiði ríkissjóði árlega lífeyrisauka starfsmanna sinna á grunni útreiknings frá LSR.

Ráðuneytið bendir á að C-hluta stofnanir ríkisins eru opinberar lánastofnanir en auk ÍSOR eru einungis tvær aðrar B-stofnanir, þ.e. ÁTVR og Happraetti Háskóla Íslands (HHÍ). Áhrif framangreinds ákvæðis á umræddar stofnanir eru ekki sambærileg, en þau munu, hvað varðar ÁTVR,

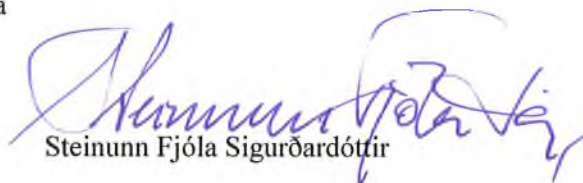
leiða til lægri arðgreiðslu ÁTVR til ríkissjóðs og ber því ríkissjóður þennan kostnað í raun. Í tilviki HHÍ myndi endurgreiðslan leiða til lækkunar á framlagi HHÍ til bygginga Háskóla Íslands. ÍSOR þyrfti hins vegar að nota framtíðartekjur stofnunarinnar til að endurgreiða umrædda fjármuni.

Í ljósi framangreinds leggur ráðuneytið til við efnahags- og viðskiptanefnd að umræddu ákvæði 8. mgr. b-liðar 7. gr. framangreinds frumvarps verði breytt í þá veru að ÍSOR yrði ekki háð sömu skilyrðum og aðrar B- og C-hluta stofnanir heldur yrði sett undir sama hatt og aðrar rannsóknastofnanir ríkisins óháð því hvort þær eru A- eða B-hluta stofnanir. Ráðuneytið leggur því til að sú leið verði farin að undanskilja rannsóknastofnanir umræddi ákvæði um endurgreiðslu, sem er í samræmi við tillögu í umsögn ÍSOR til nefndarinnar, dags. 13. desember sl. Ráðuneytið hefur rætt þessa tillögu við forsætisráðuneytið, sem hefur lýst sig sammála þeirri leið. Tillagan er svohljóðandi (viðbótartexti er breiðletraður og undirstrikaður):

„Launagreiðendur sem ekki eru einkanlega fjármagnaðir með skatttekjum, lögbundnum þjónustutekjum eða framlögum skulu greiða ríkissjóði til baka þann hluta af framlagi því sem ríkissjóður greiðir skv. 1. mgr. og fer til þess að greiða lífeyrisauka starfsmanna þessara launagreiðenda. Þessi endurgreiðsla fer fram þannig að launagreiðendur, aðrir en ríkisaðilar í B- og C-hluta ríkisreiknings að undanskildum rannsóknastofnunum, greiða sérstakt iðgjald sem standa á undir lífeyrisauka þessara starfsmanna. Iðgjald þetta skal endurskoða árlega í samræmi við tryggingafræðilega athugun og skal ákvörðun um hækkun þess eða lækkun liggja fyrir eigi síðar en 1. október fyrir komandi almanaksár. Ríkisaðilar í B- og C-hluta ríkisreiknings, að undanskildum rannsóknastofnunum, endurgreiða ríkissjóði árlega lífeyrisauka starfsmanna sinna á grundvelli útreiknings Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins, enda séu þeir ekki einkanlega fjármagnaðir með skatttekjum, lögbundnum þjónustutekjum eða framlögum.

Fyrir hönd ráðherra

Stefán Guðmundsson

Steinunn Fjöla Sigurðardóttir

Samrit: ÍSOR
Ólafur G. Flóvenz
Grensásvegi 9, 108 Reykjavík